

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.04.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[БТА](#)

✓ Бизнесът очаква от партиите запазване на макроикономическата стабилност, валутния борд, данъчните ставки и преразпределението през бюджета

<http://www.bta.bg/bg/c/VI/id/581124>

Управителният съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България /АИКБ/ е представил днес на ръковод...

[blitz.bg](#)

✓ Станишев чака предложения от бизнеса

<http://www.blitz.bg/news/article/193536>

Гневът натрупан в обществото ни е огромен. Необходими са дълбоки политически промени в държавата, която вече не се възприема като покровителка и закрилица на българите. Това заяви лидерът на БСП Сергей Станишев по време на среща с представители на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Според Станишев основната цел пред Коалиция за България е да не допусне ново управление на ГЕРБ. „Те вече съсипаха всичко. Само чрез премахването на ГЕРБ от управлението ще има позитивно развитие за бизнеса в страната ни”, категоричен е Станишев.

Според лидера на БСП не е нормално управляващите да сменят позициите си по три пъти на ден. „Точно държавата по време на управлението на ГЕРБ стана най-непредсказуемият фактор в икономиката. Това допълнително утежни тежката кризисна ситуация и попречи на бизнеса да функционира нормално”, изтъкна още лидерът на БСП. Той припомни, че кризата в страната ни е продължила толкова дълго, точно заради неадекватните действия на правителството на ГЕРБ. По думите на Сергей Станишев въпросите за заложените в програмата на Коалиция за България 250 000 нови работни места и предлаганите промени в данъчната политика са само малка част от темите, за които БСП търси позициите на бизнеса. „250 000 са амбициозна, но постижима цел. Програмата обаче е отворена. Ние не претендираме да имаме отговори на всички въпроси. Много по-важно е да стигнем до тях заедно, изслушвайки идеите и предложенията на бизнеса”, отбеляза лидерът на БСП.

Представителите на Асоциацията на индустриалния капитал в България бяха категорични, че един от най-големите проблеми пред бизнеса в страната са монополите във всички сектори на икономиката ни. Монополи толерирани от управлението на ГЕРБ. Те отбелязаха факта, че от 250 000 регистрирани в България фирми, само 250 генерират 90% от печалбата, а 25 компании реализират 50% от нея. Това говори за тотална монополизация на икономиката ни и сме благодарни да чуем, че БСП ще направи детайлен анализ на състоянието на държавата и икономиката. Трябва да бъде потърсена отговорност от виновните за това състояние, категорични са представителите на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

[Вестник Труд](#)

✓ БСП ще води кампания от врата на врата

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1915640>

Без грандиозни концерти, но с разговори с гражданите от "врата на врата" ще мине предизборната кампания на БСП. Тя ще бъде официално открита утре в Южния парк в София. Кандидатите за депутати ще се срещат с граждани в 31 шатри в парка, а на сцената ще излязат народни и естрадни изпълнители, научи "Труд". Мотото на червените е "Да върнем България на хората".

Соцлидерът Сергей Станишев отново изрази опасения за предстоящи манипулации на изборите. Той припомни, че ЦИК отказва да разкрие кода на софтуера, който ще отчита резултата. Според него изборните надзорници и МВР бойкотирали Изборния борд.

"Господин президентът да си отвори очите", призова Станишев в коментар на изявленията на Росен Плевнелиев.

Соцлидерът подчерта, че по конституция държавният глава трябва да е гарант на демократичните права. И напомни, че Плевнелиев е първият президент, избран по съмнителен начин.

Станишев представи управленската програма на левицата на съсловни организации. Той сключи политически споразумения с Българския лекарски съюз (БЛС) и с Националната аптекна камара. БСП се ангажира със справедливо разпределение на средствата в сектора. От БЛС поискаха 5% от БВП, а фармацевтите се ожалиха, че няма денонощни аптеки. На среща с Асоциацията на индустриалния капитал Станишев обеща програмата на левицата да е отворена към бизнеса.

Вестник Капитал

✓ Балканският полушор

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/04/12/2040712_balkanskiiat_polushor/

Ниски данъци и не особено строги регулатори. С тези си характеристики България изглежда като полуготова офшорна зона. Липсващите съставки са възможността за скриване на собствеността и опазването на банковата тайна от чужди власти. И палмите. Но дори и без тях страната може да се опита да се възползва от неизбежното разместване на капитали вследствие на кипърското фиаско и офшорните скандали и да привлече част от тях.

Идеята на пръв поглед изглежда налудничава. Вземането на такъв остър завой носи евентуални ползи, но и сигурни негативи. Предвид настроенията в ЕС, които трудно могат да бъдат описани като проофшорни, рисковете са прекалено големи и вероятно не си заслужава, но това не значи, че от подобна идея не могат да излязат и ползотворни мерки.

Защо няма да се случи

Най-очевидният проблем тепърва да тръгнеш да се маркетираш като офшорна зона е, че изглежда като политическо самоубийство. От една страна, това означава в самата си страна да обясниш, че не се опитваш да клонираш Кипър. От друга, това е силен дипломатически шамар за Брюксел, който в последните години води битка с данъчните убежища не само с официални, но и с всякакви други средства. България е малка страна, при това поне към момента силно зависима от евросредствата, които получава. Това дава доста силен лост за влияние на Европа. А и досега българските политици не са показали кой знае какви успехи в отстояването на исканията си в съюза. Затова и вероятно дори да се стигне до национален консенсус по темата, идеята ще бъде убита на по-късен етап.

След въвеждането на ниския десетпроцентов корпоративен данък страната така и не се превърна в данъчно убежище. Както винаги и това може да се припише на дебелия пръст на кризата, но има и няколко обективни спирачки. По ирония на съдбата дори и за офшор се иска ефективна и реформирана съдебна система. Ако някой регистрира фирмата си в България, той очаква базово ниво на сигурност. А дори и всичките му сделки да са перфектно сключени, така че споровете да се решават по чуждестранно право и в чужд съд, никой не може да му гарантира, че няма да стане жертва на някаква измама на местно ниво, която да го вкара в дългогодишни дела. Към това трябва да се добавят и различните административни и корупционни тежести, които допълнително затрудняват и оскъпяват правенето на бизнес. Най-малкото самата процедура по създаване на фирма е тромава и изисква излишен документооборот, а опит за изцяло електронни взаимоотношения с държавата вероятно би се сгромолясал грандиозно. А пък и това, че данъците ни са ниски, не означава, че се плащат лесно. Ако попитате който и да било данъчен консултант или счетоводител за проблемите му с приходната администрация, сигурно ще трябва да отделите поне час, за да чуете цялата история.

И какво може да се направи

В тази среда, в която европейските държави принуждават Люксембург да се откаже от банковата си тайна, България едва ли ще може да се движи срещу течението. Това, което може обаче, е да стъпи на ниските си данъци и да се опита да се позиционира по-скоро като изгодна, а не като потайна дестинация. Нещо като лоу-кост версия на Холандия. За целта не е нужна кой знае каква революция, а по-скоро фини настройки. Например данъкът върху дивидентите в България е 5% и за физическите лица се удържа при източника. Това е пречка за чужденец с фирма в България, който си плаща данъците върху доходите по местоживееене. Приходите от данъка са сравнително ниски - през 2011 г. те са 140 млн. лв., а през 2012 г. падат до 125 млн. лв. Така, ако държавата реши да става по атрактивна дестинация за регистрация на фирми, тя може да реши да го премахне. Частично спадналите приходи в бюджета от липсата му могат да се компенсират от повече регистрирани се компании в страната и съответно от повече платен корпоративен данък от тях.

Друг данък, чието премахване може да направи страната по атрактивна за чужди инвеститори, е върху капиталовата печалба от продажба на дялове и акции. Сега от него са освободени сделките на фондовата борса, което води до абсурдната ситуация компании да стават публични само с цел да се продадат и след това да се отписват от борсата. Това упражнение обаче се съпътства с разходи, отнема време и е смислено само за по-голяма сделка, като така всъщност се явява нещо като облекчение само за по-големите придобивания.

Отдавна бизнесът иска и данъчните спогодби да се прилагат директно. Въвеждането на подобен подход би облекчило взаимоотношенията с чуждестранните доставчици, като в същото време не би трябвало да доведе до по-ниски приходи за бюджета - данъчните винаги биха могли да проверяват прилагането на спогодбите впоследствие. Сега дали дадено чуждо лице може да се освободи от двойно данъчно облагане - веднъж в България и веднъж в държавата, от която е, става ясно едва след като получи разрешение от приходната агенция. А това най-малкото губи излишни нерви и време. Пример за сфера, където лесно може да се направи освежаване, е и формата на собственост. Търговският закон предлага доста ограничен набор от видове компании, които може да се регистрират. Ако България реши да привлече бизнеси заради данъчните си привилегии, може да им предложи по-широк избор от фондове, сдружения и семейни тръстове. Като цяло търговското право в страната е градено с доста крѳпки и въобще не обхваща много видове финансови и корпоративни сделки.

Извън чисто данъчната сфера може да се помисли и за законови промени в други направления - всичко, което политиките пакетират като подобряване на бизнес средата, но от повтаряне почти са изпразнили от смисъл. И всъщност съвсем не е нужно това да се прави само с цел да се привличат регистрации. Такива промени биха помогнали и на съвсем реалния бизнес, развиващ дейност в България, а и да се привлекат нови инвеститори, а не просто пощенски кутии.

▼ **Намалението на цената на тока доведе до дефлация през март**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/04/14/2041438_namalenieto_na_cenata_na_toka_dovede_do_deflacia_prez/

Намалението в цената на електрическата енергия от 5 март тази година е довело до месечна дефлация от половин процентен пункт през март. Заедно с това към края на отоплителния и на ски сезона твърдите горива и настаняването в хотели също попадат в стоковите групи, които са отчели по-съществен спад на цените. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) за инфлацията през март. Всъщност последният път, когато националната статистика отчете по-сериозна дефлация (от 1%), беше през юни. Тогава спадът на цените се дължеше основно на храните с 2.4%, които са най-голямата част от потреблението на домакинствата (между 35 и 40%) и транспорта. Така ръстът на потребителските цени на годишна база през март е достигнал най-ниската си стойност от лятото на миналата година - 2.7%. През юни 2012 г. годишното увеличение на цените беше едва 1.6%. През декември и януари пък тя беше достигнала стойности от над 4% основно заради поскъпващата електроенергия и храни, които заедно представляват над половината от потреблението на домакинствата.

Протестна дефлация

Причината за спада на цената на тока през миналия месец е решението на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) да намали цените на тока от 5 март. След масовите протести през февруари регулаторът промени цените за първи път преди 1 юли, когато стандартно се взема това решение. За целта трябваше да бъдат направени спешни законодателни промени, които да позволят на ДКЕВР тази извънредна стъпка. Намалението за трите електроразпределителни дружества беше с около 6-7%. Основната цел за това беше успокояването на гражданските протести, залели улиците.

Така спадът на цените на електроенергията по данни на националната статистика е 6.1% през март спрямо предходния месец. При твърдите горива пък месечното намаление е с 1.3%, а при газообразните индексът на потребителските цени е спаднал с 1.7%. Най-вече заради цените на тока стоквата група, която обхваща наем и поддръжка на жилище и комунални услуги, е поевтиняла с 3.1%. Тази група представлява малко под една пета от потреблението на домакинствата.

Спокойно в останалите сектори

При храните, здравеопазването, образованието и останалите сектори от НСИ са отчели минимални промени. Спад се забелязва при групата развлечения и култура. Например при услугите за туристически пътувания месечното намаление е с почти 5%, което е нормално с приключването на зимния туристически сезон. Пикът на поскъпването в групата беше през декември, когато инфлацията беше с над 12%. Същата е тенденцията и при услугите по краткосрочно настаняване (hotели и др.) - с почти 4% надолу през март.

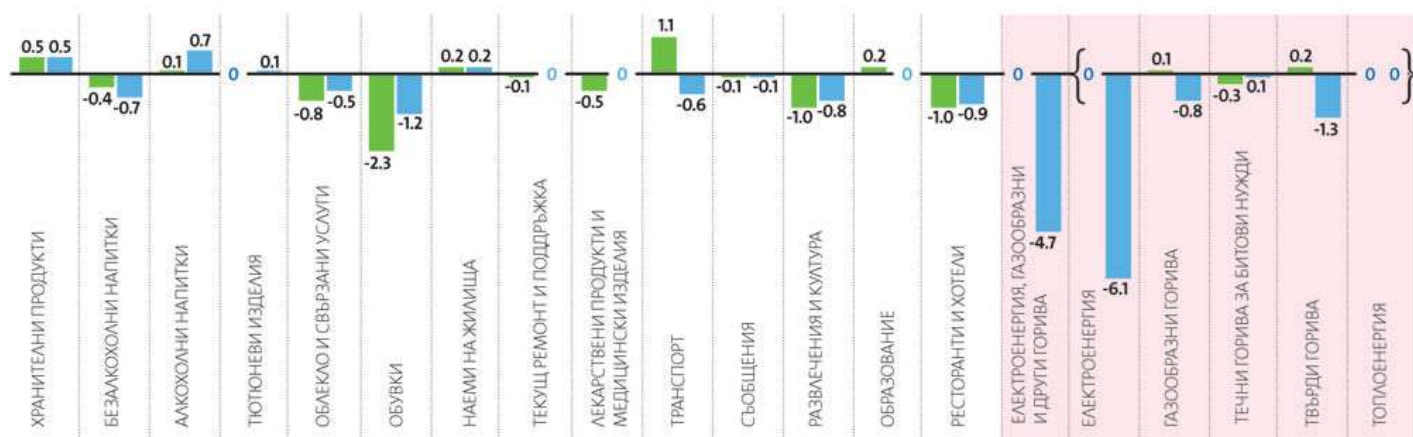
В малката кошница, която измерва ценовото равнище при стоките за най-бедните домакинства, дефлацията е дори малко по-висока - спад от 0.6%.

МЕСЕЧНА ИНФЛАЦИЯ НА НЯКОИ ГРУПИ СТОКИ*, В %

ИЗТОЧНИК: НСИ

* ХАРМОНИЗИРАН ИНДЕКС НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ

● МАРТ, 2012 Г.
● МАРТ, 2013 Г.

▼ **Инвестициите са спаднали със 79% от 2007 г.**

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2013/04/14/2041406_investiciite_sa_spadnali_sus_79_ot_2007_g/

Високата безработица в страната е пряко свързана със спада на инвестициите и закриването на работни места. Промяната е особено видима, когато се направи сравнение със силната 2007 г. преди началото на кризата. Това става ясно от информацията за ключови макроикономически показатели, предоставена от Българската стопанска камара (БСК) на служебния премиер Марин Райков. Ангажимент за това беше поет на работна среща в края на март.

Свит трудов пазар

Данните на камарата показват, че през последните шест години преките чуждестранни инвестиции са се свили над шест пъти и от 17.7 млрд. лв. през 2007 г. са достигнали 2.9 млрд. лв. миналата година. Общо инвестициите за периода са спаднали със 79%. В резултат на това са закрити над 350 хил. работни места, както и 112 хил. работни места на самонаети. Неблагоприятната бизнес среда се е отразила и на регистрираната безработица, която се е покачила до 12.3% през 2012 г. спрямо 6.9% през 2007 г. Доста по-висока (17.9%) е реалната безработица, която включва и обезкуражените лица. Особено тревожен е фактът, че над 38% от младежите са без работа, се посочва в документа. Информацията за трудовия пазар разкрива и други притеснителни факти. От БСК отчитат влошена структура на работните места, като 58% от наетите са в сферата на услугите, търговията и селското стопанство. В промишлеността и строителството работят 26%, а в обществения сектор - 16%. Намалява и предприемаческата активност, става ясно от документа. В 46% от работещите предприятия в страната, които според БСК са около 150 хил. на брой, няма нито един нает освен собственика. От камарата обаче уточняват, че трябва да се има предвид сериозният размер на сивия сектор, който по експресни оценки е между 25 и 30%, както и голямата емиграция.

Дисбаланси

Една от причините за ниските доходи и невъзможността на голяма част от хората да покриват основните си разходи са нарушените макроикономически баланси, смятат в БСК. Над една четвърт от брунтната добавена стойност се дължи на спекулативни индустрии като финансовото посредничество и операциите с недвижимо имущество. При най-големите предприятия в отделните сектори се наблюдава тенденция за нарастване на приходите, като в същото време печалбите им спадат, което според камарата е сигнал за износ на национален доход. Като се добави и закриването на редица дейности с висока добавена стойност (развойна, проектантска и т.н.), тези дисбаланси са причина за ниската конкурентоспособност на икономиката. Това води до формирането на високи пазарни цени, които доходите не могат да догонят. Административните мерки за регулиране на показатели като минимална работна заплата, цена на енергията и т.н. обаче трябва да се базират на оценка на въздействието, съветват от БСК.

Регулаторни тежести

Свърхрегулациите и липсата на електронно управление са допълнителна тежест за бизнеса, смятат експертите на камарата. Анализът им показва, че съществуват 54 незаконни лицензионни режима на общините, а общият брой регулации надхвърля 800. Публичните услуги са скъпи и не са съобразени с принципа за разходоориентираност, което се вижда от печалбите на институции като Агенцията по вписванията, Агенцията за експортно застраховане и Патентното ведомство. Според БСК голяма част от държавните институции са се превърнали в приходни агенции на бюджета, а не в структури, обслужващи бизнеса.

Фирмите планират повече вложения през 2013 г.

Промишлените предприятия в България планират да увеличат инвестициите си през тази година с 26.5% спрямо миналата. През 2012 г. компаниите са вложили 2.4% повече средства в дълготрайни активи в сравнение с 2011 г., показват последните данни на Националния статистически институт. Близко 15% от инвестициите през 2013 г. ще бъдат направени от обществения сектор. Именно там се наблюдава и по-голям ръст на инвестиционните програми (75.3%), докато в частните предприятия очакваното увеличение е 20.7%. Най-голям дял от планираните инвестиции ще бъдат направени в енергетиката и водния сектор - 52%. На второ място по прогнозен обем са производителите на стоки за междинно потребление (29.2%). И в двата сектора вложенията се очаква да нараснат през тази година. При производството на недълготрайни потребителски стоки обаче прогнозата е за свиване на инвестиционните програми с близо четвърт.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Данъците изостават от ръста на икономиката

http://www.standartnews.com/biznes-biznes/danatsite_izostavat_ot_rasta_na_ikonomikata-184150.html

Икономиката на страната през последните 5 години нараства с по-бързи темпове, отколкото приходите от данъци в хазната, сочат данните на Министерството на финансите. В периода 2007-2012 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на България е нараснал от 60 млрд. лв. до 77,6 млрд. лв., което е увеличение с 12,9%. За разлика от този двуцифрен номинален икономически ръст в рамките на пет години, данъчните приходи се увеличават с едва 8% - от 19,323 млрд. лв. през 2007 г. до 20,879 млрд. лв. през 2012 г. Бавният ръст в данъчните постъпления води до намаляване на техния дял от БВП на страната. През 2007 г. бюджетните приходи от данъци са били 34,2% от БВП, а през 2012 г. делът им намалява до 26,7%.

Тази тенденция се отнася и за разгледаните поотделно приходи от ДДС, акцизи и осигуровки. Постъпленията от ДДС през 2012 г. са 7,151 млрд. лв., което е с 553,4 млн. лв. повече от 2007 г. Но приходите от ДДС като дял от БВП на страната намаляват от 11,7% през 2007 г. до 9,2% през 2012 г. В посочения период годишните постъпления от акцизи нарастват със 732,4 млн. лв. до 4,047 млрд. лв. през 2012 г., но делът им от БВП намалява от 5,9% до 5,21%. Същото е положението с осигуровките, като постъпленията от тях през 2012 г. са 5,589 млрд. лв., или с 699,3 млн. лв. повече от приходите пет години по-рано. Делът им от БВП обаче намалява от 8,2% до 7,2%.

✓ **БСК: Икономиката ни развива патологии**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1915720>

Цялостната структура на българската икономика е нарушена. Това предупреждава Българската стопанска камара (БСК) в свой анализ, изпратен до правителството. БСК и останалите работодателски организации бяха помолени да набележат проблемите пред бизнеса по време на първата им среща със служебния кабинет миналия месец.

Според бизнес организацията близо половината от брутната добавена стойност в икономиката ни през последните година-две (40,6%) се заема от спекулативните и финансовите индустрии, както и от държавното управление. Визират се финансовото посредничество и операциите с имоти, които дават 25,4% от брутната добавена стойност у нас. Държавното управление, образованието и здравеопазването формират други 15,2%.

Стопанската камара набеждава и цял сектор - строителния, в търговия с влияние. Според анализа на БСК имало ясна индикация за търговия с влияние, защото се вижда огромен, икономически необясним ръст в продажбите само на избрани фирми от строителния сектор на фона на срив в целия отрасъл. Имало и несъответствие между ръста на продажбите и декларираната печалба (какво отговориха строителите виж долу).

Според камарата такива диспропорции има и в търговията на дребно, добивната и преработващата промишлености. "Това говори за патологични изменения, показателни за пълзящото развиване на негативни процеси в икономиката", пише в анализа.

Деформацията в икономиката според БСК води дотам, че доходите на заетите не могат да посрещнат пазарно формираните цени. Държавата търси решението предимно чрез политическото задържане на енергийните цени. Това обаче задълбочава риска в икономиката и косвено води до по-високи лихви по кредитите, се констатира в анализа.

От БСК свързват негативите и с високата междуфирмена задлъжнялост в България.

В края на 2011 г. тя е скочила до над 163 млрд. лв. - ръст с 35 на сто в сравнение с края на 2007 г., твърдят от камарата. Като "стресиращи" са определени дефицитите в пенсионната и здравноосигурителната система. Дефицитът в здравната например е нараснал с 355% за времето от 2007 г. до 2012 г., посочват от БСК.

Строителите се обидиха: Не търгуваме с влияние

В строителството напоследък се изграждат предимно големи инфраструктурни обекти и е нормално обществените поръчки да не могат да се печелят от всекиго. Така отговориха от Камарата на строителите в България на твърденията на БСК, че в сектора има търговия с влияние.

"Действително около 2-3% от строителните фирми печелят 80-90% от обществените поръчки. Но във всеки такъв проект после се наемат минимум по 40-50 малки и средни строителни фирми за подизпълнители, така че не може да се говори за търговия с влияние", каза пред "Труд" шефът на камарата Светослав Глосов.

Строителни експерти припомниха, че през последните четири години търговете за пътни обекти, финансирани от ЕС, се правят по критерия "най-ниска цена". При това положение фирмите от бранша са били принудени да свалят цените до възможния минимум и това обяснява защо въпреки ръстовете в продажбите печалбите им са много малки.

Неотдавна например на една от големите фирми в бранша - "Холдинг Пътища", се наложи да тегли заем от 40 млн. лв., за да може да се разплати с доставчиците на техника и с подизпълнителите за последната отсечка от магистрала "Тракия". Причината е, че процедурите по сертифициране при европейските проекти са доста дълги и минава доста време, докато една вече свършена конкретна дейност се заплати.

✓ **Безработицата ще скочи до 13% през 2013 г.**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1919373>

През 2013 г. намирането на работа в България ще става все по-трудно. Безработицата ще стигне 13% от икономически активното население, съкращенията и спадът в заетостта ще продължат, а в резултат на слабо нарастване на доходите потреблението ще остане свито. Това показва актуализираната Конвергентна програма за периода 2013-2016 г., подготвена от Министерството на финансите в рамките на мандата на служебното правителство. Документът е публикуван за обществено обсъждане.

Програмата очертава ключовите политики и приоритети, които трябва да ускорят възстановяването на икономиката при запазване на макроикономическата и фискалната стабилност.

В актуализираната програма екипът на министъра на финансите Калин Христов е занижил прогнозата на кабинета "Борисов" за ръста на икономиката на България през 2013 г.

Според служебното правителство той ще е едва 1%. Същата стойност вече беше посочена в средносрочна бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г., която Министерството на финансите публикува преди седмица. Според данните на НСИ за 2012 г. безработицата у нас е била 12,3%, а безработните - 410 000. Прогнозата на финансовото министерство означава, че през 2013 г. броят им ще се увеличи с около 30 000 души.

Съществено подобрение няма да има и през следващите години. През 2014 г. се очаква "слаб средногодишен ръст на заетите от 0,4%, както и намаление на безработицата до 12,8%". По-значително подобрение в показателите на пазара на труда се очаква през 2015 и 2016 г. Тогава нарастването на икономическата активност ще доведе до ускорен ръст на заетите и до по-бързо намаление на безработицата, сочи прогнозата на Министерството на финансите.

Умереното покачване на заетостта ще бъде съпроводено с ускорен растеж на производителността на труда - до 2,2 - 2,3% на годишна база, се казва в документа.

Според експертите продължаващото намаляване на работещите през 2013 г. и по-ниският растеж на заплатите ще

оказват задържач ефект върху потреблението. Реалният растеж на разходите на домакинствата ще се забави с почти един процентен пункт спрямо 2012 г. и ще достигне 1,6%.

Святият пазар на труда и ограниченото потребителско търсене на дълготрайни стоки и услуги ще продължат да задържат инфлацията на сравнително ниско ниво. Средногодишно се очаква показателят да се забави до 1,8% през 2013 г. През периода 2014-2016 г. ръстът на инфлацията ще се ускори до 2,6-2,7% на годишна база, се посочва в конвергентната програма.

[Вестник Класа](#)

✓ Очаква се акциза върху цигарите да донесе над 6% от приходите в бюджета

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/228925-%D0%9E%D1%87%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B0+%D1%81%D0%B5+%D0%B0%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B7%D0%B0+%D0%B2%D1%8A%D1%80%D1%85%D1%83+%D1%86%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B4%D0%B0+%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B5+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+6%25+%D0%BE%D1%82+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B2+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%B0>

Акцизите върху цигарите се очаква да донесат около 6.1% от общите приходи в бюджета през 2013 г. или около 2.3% от brutния вътрешен продукт (БВП) на България. Това се казва в резюме на изследване на Industry Watch. Оттам уточняват, пазарът на тютюневи изделия е традиционно относително стабилен приходоизточник заради слабото влияние на текущата стопанска конюнктура върху потреблението и продажбите. Ето защо динамиката на този пазар пряко въздейства върху макроикономическата предвидимост.

В сравнение с 2008 г., държавата през миналата година е събрала едва 7% повече приходи от акциз върху цигарите, при двукратно увеличение на акцизните ставки за периода. Което означава, че се наблюдава 45% спад в обема на обложените цигари в продажба.

В резултат на повишаването на нивото на акцизите в България и специфичната структура на акцизното облагане, цените на цигарите се промениха по различен начин в зависимост от пазарния сегмент, констатират анализаторите.

Увеличаването на теглото на специфичния акциз в цената оказва неравномерно влияние върху пазарните цени в различните сегменти. Влиянието от повишените акцизи беше пропорционално много по-силно върху по-евтините цигари, а ефектът върху по-скъпите цигари беше като цяло по-слаб. Вследствие на това средната разлика между цените на тютюневите изделия в ниския и високия сегмент се сви близо 2 пъти – от почти 4 лева през 2008 г. до около 2 лева през 2012 г. Видимото стопяване на разликата между максималната и минималната цена прави по-скъпите цигари относително по-привлекателни за пушачите.

Забраната за пушене на закрити обществени места вече дава ефект в свиване на продажбите с 3 до 4 %, макар да е рано да се оценят трайните ефекти. В други страни от Европейския съюз, в които е въведена подобна забрана, продажбите на цигари падат с 4-11% в месеците непосредствено след влизането на ограничението в действие. Забраната за пушене на публични места има не само еднократен, но и дългосрочен ефект върху търсенето на тютюневи изделия.

Ценовите стратегии за пръв път през последните години се отличават от дългосрочния тренд както в страната, така и в ЕС. Според данни на Евростат цените на цигарените изделия са се повишили с около 6% годишно през 2012 г., като процесът на постепенно увеличение на цените се запазва и през първите месеци на 2013 г. В същото време, в България средно цените не се променят сред изделията с най-висок пазарен дял. През 2012 г. цените на 24 от най-продаваните 30 асортимента остават непроменени спрямо 2011 г.

Трябва да се има предвид, че средният ценови сегмент (4.50-5 лева) заема 37% от общия пазар, а ниският сегмент формира 45% от продаваните обеми цигари. Това отразява ниската покупателна способност на населението у нас в относително изражение на фона на високите минимални акцизни ставки. Част от описаните намаления вероятно опитват да пре-позиционират определени брандове от „висок“ в „среден“, и от „среден“ в „нисък“ сегмент, търсейки увеличение на пазарен дял именно в най-широките за българския пазар сегменти.

Понижаването на цените на цигарите води до спад на бюджетните приходи, при равни други условия. Макар голяма част от акциза да е специфичен (т.е. фиксирана стойност за 1000 къса), пропорционалният акциз и данъкът върху добавената стойност се определят на основа на цената. Така в средния ценови сегмент, всеки 10 стотинки понижение на крайната цена водят до близо 5 стотинки по-ниски приходи в бюджета. Ето защо, ценовите изменения трябва да се следят внимателно при прогнозирането на бюджетните приходи и формиране на данъчната политика на страната, смятат от Industry Watch.

[Вестник Преса](#)

✓ Д. Костадинова: Да, на дъното по бедност сме в Европа

<http://pressadaily.bg/publication/13078-%D0%94-%D0%9A%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%94%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D1%8A%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D0%BE-%D0%B1%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82-%D1%81%D0%BC%D0%B5-%D0%B2-%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0/>

"България е страната, която е на дъното по бедност в Европа. Но това не е нещо ново. България беше най-бедната страна и миналата, и по-миналата, и при предишното правителство страна, така че не е нещо, което се е случило сега в последната година", обяви вицепремиерът и министър на социалната политика Деяна Костадинова вчера в предаването

"Нека говорят" по bTV.

Тя бе категорична, че живее със заплатата, която ѝ отпуска държавата. "А, както знаете, Законът за възнагражденията на висшите служители не мина по време на предишното правителство, така че в момента министрите взимат по-малко, отколкото експертите в министерствата", посочи Костадинова.

Тя призна, че няма как един човек да свикне с идеята, че е беден. "Усещането за богатство е доста субективно. На никой не му стигат парите", посочи социалният министър.

"Ние можем да вдигнем пенсиите само в рамките на това, което е гласувано в Закона за държавния бюджет за 2013 година. Така че да, пенсиите са увеличени от 1 април средно с 9,3%, на основната част от хората увеличението им е с 9,8%. Но това, което беше разписано, това можем да разплатим. Не бихме могли да променим закона, при положение, че няма Народно събрание", посочи Костадинова. Тя бе категорична, че няма да има отделени добавки за Великден.

✓ **Стоев: Важно е разпределението, не обемът на парите**

<http://pressadaily.bg/publication/13042-%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%B5%D0%B2-%D0%92%D0%B0%D0%B6%D0%BD%D0%BE-%D0%B5-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B5-%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%BC%D1%8A%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5/>

"В структурата на разходите пенсиите имат доста голямо значение. Ако ги разгледаме като част от текущите разходи, те са най-голямото перо, което гълта публичен ресурс". Това заяви Георги Стоев, икономист, управляващ съдружник на "Индъстри уоч".

"За миналата година техният размер е около 7,3 млрд. лева като общ размер на изплатените пенсии. Това е повече, отколкото всички приходи от ДДС, събрани от държавата. Така че от чисто макрогледна точка, наистина фокусът върху това перо е правилен. Ако се търсят някакви начини както да се подобри състоянието на пенсионерите, така и да се реши проблемът в дефицита на НОИ, фокусът трябва да бъде насочен именно към тази част на бюджета. От тази гледна точка по някакъв начин се радвам, че политиките започват да обръщат такова внимание на такива пера. От друга гледна точка, обаче, все пак трябва да напомним, че има редица други пера, които не са от съществено значение – а там се правят големи разходи", заяви Стоев.

Той даде за пример субсидията за БДЖ, за държавните медии, за други транспортни дейности т.н., които, според Стоев, не са доказали своята ефективност за обществото. "И от там могат да се икономисат стотици милиони левове, които, разбира се, да бъдат насочени към разходи, които да бъдат с по-голямо значение за хората, включително за чисто социални разходи. Към момента социалните разходи, в което число попадат и пенсиите, са огромната част от разходите в бюджета. За миналата година те бяха 11,5 млрд. лева от всичките публични пари, което е нещо от порядъка на половината текущи разходи на правителството – отиват за социални направления. Но въпреки това виждаме, че на хората това не им се струва достатъчно. Затова политиките трябва да помислят в две посоки – от една страна може би да се съкратят други по-неефективни разходи на държавата и тези пари евентуално да се насочат към социални разходи. Второто, което според мен е може би по-важно – тези социални разходи като сума не са малко, измерени като част от икономиката, като част от доходите на българите, това не са малко пари. Може би проблемът е в начина, по който те се разпределят и ако те се насочат към по-малък брой хора, които имат наистина оправдана нужда от тези пари, парите на един човек ще се увеличат значително", подчерта икономистът.

Според Стоев, "трябва да има преосмисляне и преизчисление на начина, по който се правят тези разходи, а не толкова фокусиране върху обема на тези разходи". Той заяви, че не е редно да се правят съпоставки между отделни разходни и отделни приходни пера. "Примерно не съм сигурен, че е най-положителното послание да се каже: всичките пари, които сте ги платили като ДДС за вашите покупки - включително пенсионерите, които плащат ДДС, купувайки сирене, яйца, хляб и кисело мляко, те също попълват държавния бюджет, плащайки за тези стоки. Цялото ДДС, което се събира в държавата, горе-долу е равно на всички пенсии, които са изплатени. Но не съм сигурен, че такъв тип изкуствени сравнения са от особен смисъл нито за политиките, нито за избирателите, които все пак трябва да направят своя избор по нормален, рационален начин. Мисля си, че от една страна трябва да обясним, че тези пари идват все пак от частния сектор", подчерта Стоев.

Той обясни, че държавата не произвежда парите за пенсии, тя ги взема от някого, който е платил данъци. "И всеки един опит да се увеличи натискът върху частния сектор с идеята да се съберат повече пари за пенсии, означава по-високи данъци и осигуровки, оттам това означава по-малко инвестиции, по-малко работни места. Точно това, което искаме да се случи с такава политика, не би се случило. Цифрите показват, че вече се харчат достатъчно много пари за социални разходи и пенсии, така че може би да се опитваме да ги увеличим или да се оправдаваме, че няма пари, много често чуваме от политиците – не можем да съберем достатъчно пари, затова пенсиите са ниски. Истината е, че се събират достатъчно много пари, въпросът е те да се насочат по по-смислен начин към хората, които имат нужда от тези пари. Аз никога не съм бил от хората, които са привърженици на това държавата да изземва повече пари от частния сектор. Напротив, смятам, че ако бъдат намалени данъците и осигуровките, хората ще бъдат поставени при условия да създават повече работни места, с по-високи доходи и от там да имат по-малко нужда от социални разходи на държавата", заяви още Стоев.